

Ο Mendel πραγματοποίησε τα πρώτα πειράματα για την μελέτη της κληρονομικότητας.

Δεν γνωρίζαμε και δεν γνώριζε την εποχή που έκανε τα πειράματά του :

- Ότι το DNA είναι το γενετικό υλικό . (Όταν το ανακαλύψαμε καταλάβαμε ότι οι κληρονομικοί παράγοντες του Mendel είναι τα γονίδια .)
- Τα βιοχημικά δεδομένα (διπλοειδή + απλοειδή κύτταρα στους πολυκύτταρους οργανισμούς) Καταγράφοντας τα αποτελέσματα των πειραμάτων του και αναλύοντας τα στατιστικά ανακάλυψε ότι για κάθε χαρακτηριστικό που μελέτησε στο μοσχομπίζελο υπάρχουν 2 κληρονομικοί παράγοντες (διπλοειδή κύτταρα) αλλά μεταβιβάζεται 1 από τους 2 στους απογόνους (γαμέτες, απλοειδή κύτταρα)
- Τις κυτταρικές διαιρέσεις Μίτωση + Μείωση . Σήμερα οι 2 νόμοι του Mendel εξηγήθηκαν με τη Μείωση

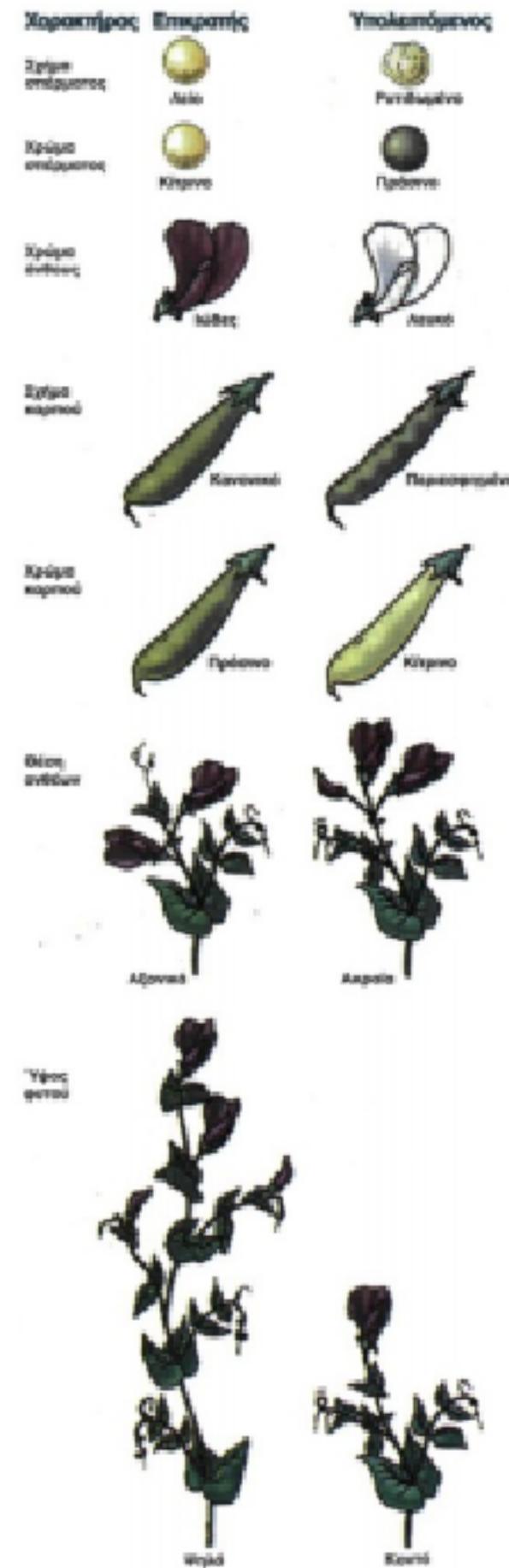

"Brother Mendel! We grow tired of peas!"

Cartoon by J. Chase. Reprinted by permission.

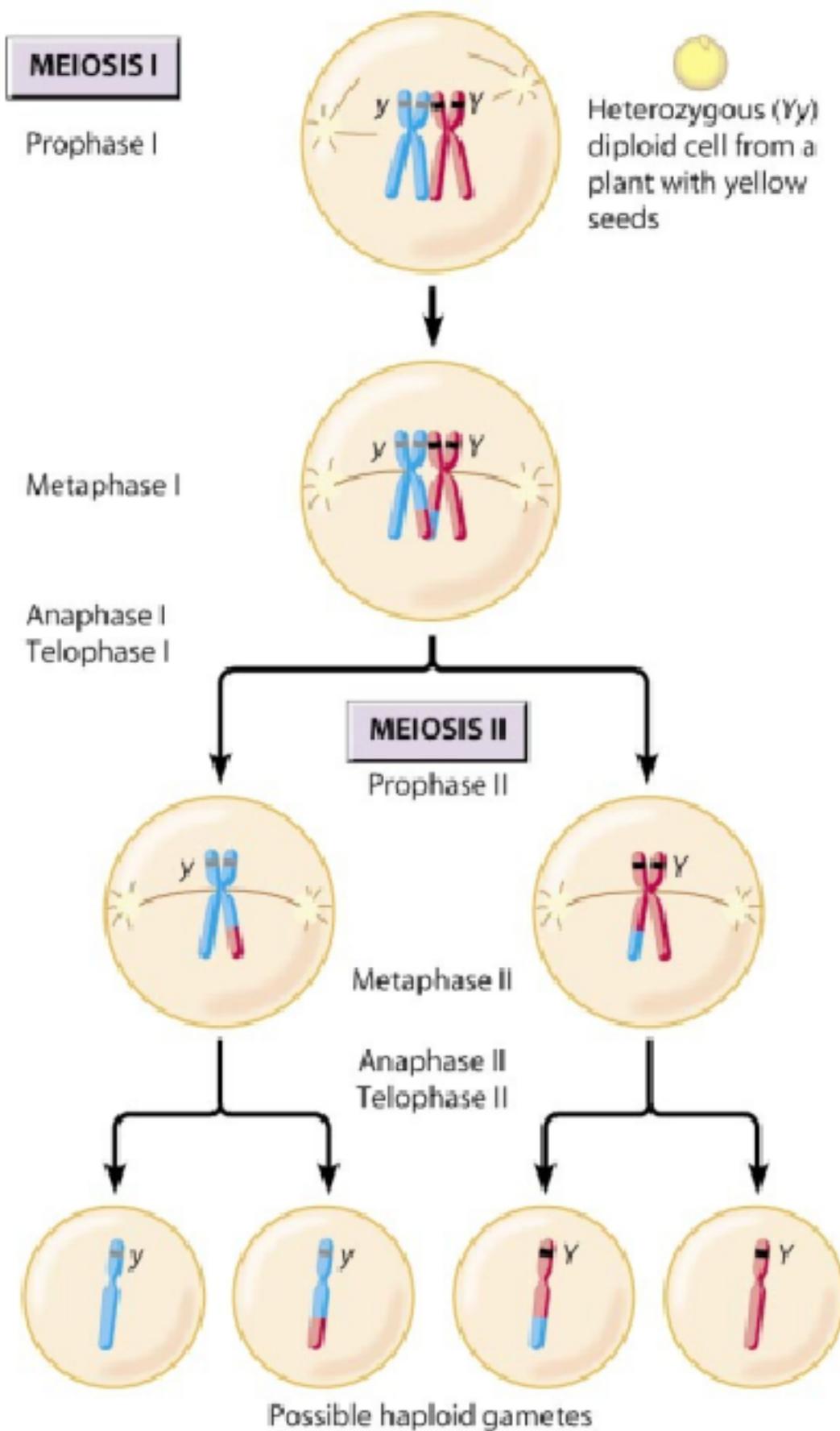
1. Γιατί τα πειράματα του Mendel είχαν επιτυχία ;
2. Ποια πλεονεκτήματα έχει το μοσχομπίζελο ;

Ο τρόπος κληρονόμησης των χαρακτηριστικών που μελέτησε ο Mendel θεωρείτε γνωστός
Μαθαίνουμε για κάθε χαρακτήρα τι ελέγχει το επικρατές και τι το υπολειπόμενο

Ο πρώτος νόμος περιγράφει τον τρόπο κληρονόμησης ενός γονιδίου

Νόμος διαχωρισμού των αλληλόμορφων γονιδίων

Τα γονίδια που ελέγχουν ένα χαρακτήρα ονομάζονται αλληλόμορφα γονίδια
Βρίσκονται στην ίδια γενετική θέση ενός ζεύγους ομολόγων χρωμοσωμάτων
Κατά τη Μείωση I διαχωρίζονται τα ομόλογα χρωμοσώματα με τα αλληλόμορφα γονίδια που φέρουν.

Αλληλόμορφα γονίδια = οι διαφορετικές μορφές ενός γονιδίου

Τα αλληλόμορφα γονίδια τα συμβολίζουμε με το ίδιο γράμμα π.χ άλφα

Το επικρατές με κεφαλαίο (A)

Το υπολειπόμενο με μικρό (a)

Γονότυπος = Αναφέρεται στο σύνολο των αλληλόμορφων γονιδίων ενός οργανισμού π.χ AA , Aa , aa (διπλοειδή κύτταρα)

Ομόζυγο άτομο= Ίδια αλληλόμορφα γονίδια

π.χ AA ομόζυγο για το επικρατές
aa ομόζυγο για το υπολειπόμενο

Ετερόζυγο= Διαφορετικά αλληλόμορφα γονίδια
π.χ Aa

Με τους γαμέτες οι οργανισμοί μεταβιβάζουν γενετικές πληροφορίες στους απογόνους . Κατασκευάζονται με την Μείωση.

Στη Μείωση I διαχωρίζονται τα ομόλογα χρωμοσώματα

Στη Μείωση II διαχωρίζονται οι αδελφές χρωματίδες

Γαμέτες απλοειδή κύτταρα , περιέχουν την γενετική πληροφορία σε ένα αντίγραφο

Ένα χρωμόσωμα από κάθε ζεύγος ομολόγων χρωμοσωμάτων

Ένα αλληλόμορφο από κάθε ζεύγος αλληλόμορφων γονιδίων

Γονότυπος

AA

aa

Aa

Γαμέτες

A

a

A , a

Πως δούλεψε ο Mendel ;

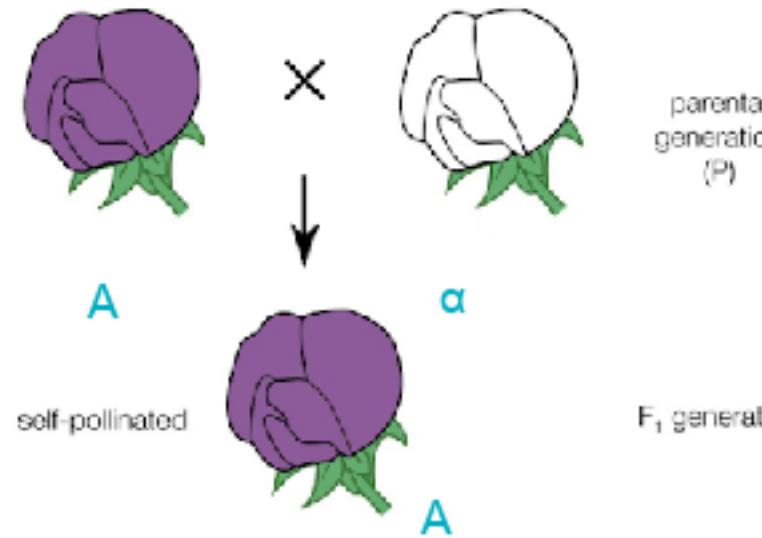
Στη P γενιά χρησιμοποιούσε αμιγή στελέχη δηλ. ένα φυτό με ιώδη άνθη θα είχε μόνο το κληρονομικό παράγοντα για ιώδη άνθη και ένα φυτό με λευκά άνθη μόνο τον κληρονομικό παράγοντα για λευκά.

Υπόθεση I

Μήπως ο κάθε χαρακτήρας ελέγχεται από 1 κληρονομικό παράγοντα ;

Α για ιώδη άνθη

α για λευκά

		pollen	
		A	a
♀	♂	A	A
		A	A

F₂ generation

600 φυτά με ιώδη άνθη + 200 φυτά με λευκά άνθη

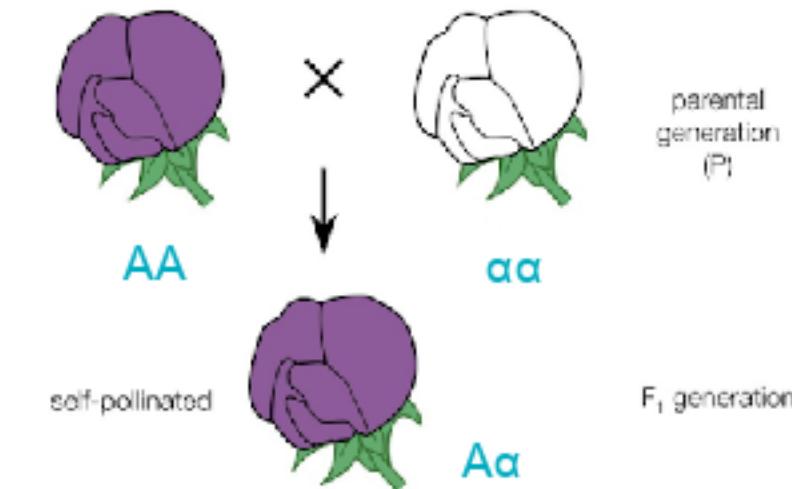
Απορίπτεται διότι στην F₂ όλα τα φυτά θα είχαν ιώδη άνθη

Υπόθεση II

Μήπως ο κάθε χαρακτήρας ελέγχεται από 2 κληρονομικούς παράγοντες ;

Α για ιώδη άνθη

α για λευκά

Ο κληρονομικός παράγοντας για το λευκό (α) υπάρχει στα άτομα της F1 αλλά δεν μπορεί να εκφραστεί γιατί είναι υπολειπόμενος

		pollen	
		A	a
♀	♂	A	Aa
		A	Aa
♀	♂	Aa	aa
		Aa	aa

© 2013 Encyclopædia Britannica, Inc.

Φαινοτυπική αναλογία 3(Ιώδη) : 1 (Λευκά)
Γονοτυπική αναλογία 1(AA) : 2(Aa) : 1 (aa)

Ο Mendel από τη διασταύρωση δύο φυτών μοσχομπίζελου πήρε στη δεύτερη θυγατρική γενιά 91 φυτά με λευκά άνθη και 275 με ιώδη άνθη.

Να βρεθεί το χρώμα των λουλουδιών των φυτών της πρώτης θυγατρικής γενιάς (F_1) και των φυτών της πατρικής γενιάς (P).

(Θα σας βοηθήσει αν δουλέψετε όπως ο Mendel στα πειράματά του)

Μελετάμε 1 χαρακτήρα , το χρώμα του άνθους στο μοσχομπίζελο , εμφανίζονται 2 φαινότυποι , φυτά με ιώδη άνθη και φυτά με λευκά.

Ο τύπος κληρονομικότητας είναι γνωστός , το αλληλόμορφο για ιώδη άνθη (A) επικρατεί του αλληλόμορφου για λευκά (a). (Επικρατής - Υπολειπόμενος τύπος)

Ένα φυτό με ιώδη άνθη μπορεί να έχει γονότυπο AA ή Aa ενώ ένα φυτό με λευκά θα έχει γονότυπο aa.

Διασταυρώσεις

P

.....(x).....

Στη P γενιά ο Mendel πειράματά του χρησιμοποιούσε αμιγή στελέχη δηλ. ομόζυγα άτομα με διαφορετικό φαινότυπο για το χαρακτηριστικό που μελετούσε.

Συνεπώς στη P γενιά διασταυρώθηκαν φυτά με ιώδη άνθη (AA) με φυτά με λευκά άνθη (aa)

Τα φυτά με γονότυπο AA κατασκευάζουν τους γαμέτες A.

Τα φυτά με γονότυπο aa κατασκευάζουν τους γαμέτες a.

F1

.....

Από την ένωση των παραπάνω γαμετών προκύπτουν τα φυτά της F1 που θα είναι ετερόζυγα (Aa) με ιώδη άνθη

Ο τρόπος με τον οποίο κληρονομούνται οι χαρακτήρες τους οποίους μελέτησε ο Mendel είναι αποτέλεσμα των γεγονότων που συμβαίνουν στη μείωση. Κατά την παραγωγή των γαμετών διαχωρίζονται τα δύο ομόλογα χρωμοσώματα και συνεπώς και τα δύο αλληλόμορφα γονίδια .

Σε ένα φυτό γονότυπου Aa σχηματίζονται δύο ειδών γαμέτες, A και a, σε ίση αναλογία.

Οι απόγονοι προκύπτουν από τον τυχαίο συνδυασμό των γαμετών. Η κατανομή των αλληλόμορφων στους γαμέτες και ο τυχαίος συνδυασμός τους αποτελεί τον πρώτο νόμο του Mendel ή νόμο του διαχωρισμού των αλληλόμορφων γονιδίων.

Κατασκευάζουμε τετράγωνο Punnett από το οποίο προκύπτουν τα φυτά της F2
-φαινοτυπική αναλογία 3 (Ιώδη) : 1 (λευκά) που συμβαδίζει με τα αποτελέσματα
-γονοτυπική αναλογία 1(AA) : 2 (Aa) : 1 (aa)

F2

275 με Ιώδη άνθη , 91 με Λευκά άνθη

Διαφορετικοί τύποι κληρονομικότητας από τον τύπο κληρονομικότητας (Επικρατές-Υπολειπόμενο) που μελέτησε ο Mendel
Ισχύουν οι νόμοι του Mendel - Διαφοροποιούνται οι Φαινοτυπικές αναλογίες

Η διασταύρωση δυο φυτών με ροζάνθη έδωσε τους παρακάτω απογόνους:

- 15 φυτά με κόκκινα άνθη.
- 30 φυτά με ροζάνθη.
- 15 φυτά με λευκά άνθη.

Να εξηγηθούν τα αποτελέσματα.

Μελετάμε ένα χαρακτήρα το χρώμα του άνθους για τον οποίο εμφανίζονται 3 διαφορετικοί φαινότυποι, κόκκινα άνθη, λευκά άνθη, ρόζάνθη.
Ο τύπος κληρονομικότητας είναι άγνωστος. Μας βοηθάει να τον ανακαλύψουμε ο ενδιάμεσος φαινότυπος, φυτά με Ρόζάνθη (Ατελώς Επικρατή)
Μερικά γονίδια είναι ατελώς επικρατή, οπότε ο φαινότυπος των ετερόζυγων ατόμων είναι ενδιάμεσος μεταξύ των δύο ομόζυγων.

Προσοχή δεν υπάρχει αλληλόμορφο για τον ενδιάμεσο φαινότυπο !!!

A1 το ατελώς επικρατή αλληλόμορφο για κόκκινα άνθη, οπότε ένα φυτό με κόκκινα άνθη θα έχει γονότυπο A1A1.

A2 το ατελώς επικρατή αλληλόμορφο για λευκά άνθη, οπότε ένα φυτό με λευκά άνθη θα έχει γονότυπο A2A2.

Ένα φυτό με ρόζάνθη θα έχει γονότυπο A1A2.

Διασταύρωση

P Ρόζ (χ) Ρόζ

F1 15 κόκκινα, 30 Ρόζ, 15 Λευκά

Τα φυτά της P γενιάς έχουν γονότυπο A1A2.

Ο τρόπος με τον οποίο κληρονομούνται οι χαρακτήρες τους οποίους μελέτησε ο Mendel είναι αποτέλεσμα των γεγονότων που συμβαίνουν στη μείωση. Κατά την παραγωγή των γαμετών διαχωρίζονται τα δύο ομόλογα χρωμοσώματα και συνεπώς και τα δύο αλληλόμορφα γονίδια. Σε ένα φυτό γονότυπου A1A2 σχηματίζονται δύο ειδών γαμέτες, A1 και A2, σε ίση αναλογία. Οι απόγονοι προκύπτουν από τον τυχαίο συνδυασμό των γαμετών.

Η κατανομή των αλληλόμορφων στους γαμέτες και ο τυχαίος συνδυασμός τους αποτελεί τον πρώτο νόμο του Mendel ή νόμο του διαχωρισμού των αλληλόμορφων γονιδίων.

Κατασκευάζουμε τετράγωνο Punnett από το οποίο προκύπτουν τα φυτά της F1

-φαινοτυπική αναλογία 1 (κόκκινα) : 2 (Ρόζ) : 1 (λευκά) που συμβαδίζει με τα αποτελέσματα (διαφορετική από την 3:1)
-γονοτυπική αναλογία 1(A1A1) : 2 (A1A2) : 1 (A2A2)

Παρατήρηση

Σε κάθε φαινότυπο αντιστοιχεί ένας και μοναδικός γονότυπος οπότε δεν χρειάζεται διασταύρωση ελέγχου, δεν υπάρχει άτομο άγνωστου γονότυπου!!

**Διαφορετικοί τύποι κληρονομικότητας από τον τύπο κληρονομικότητας (Επικρατές-Υπολειπόμενο) που μελέτησε ο Mendel
Ισχύουν οι νόμοι του Mendel - Διαφοροποιούνται οι Φαινοτυπικές αναλογίες**

. Δυο αγρότισσες , που είναι γειτόνισσες αλληλομυνήθηκαν.

Η Σμαρώ ισχυρίζεται ότι η γειτόνισσα της κλέβει αβγά από τις κότες της και τη κατηγορία της την στηρίζει στο γεγονός ότι ενώ η γειτόνισσα είχε μόνο άσπρες κότες τελευταία εμφανίστηκαν στο κοτέτσι της μαύρα κλωσσόπουλα.

Η Κατίνα μήνυσε τη Σμαρώ για συκοφαντία και ισχυρίζεται ότι δεν έκλεψε αβγά από τις μαύρες κότες της αλλά τα μαύρα κλωσσόπουλα που είχε προέρχονται από τις συχνές επισκέψεις του μαύρου πετεινού της Σμαρώς στο κοτέτσι της.

Εάν τα αλληλόμορφα γονίδια για το χρώμα στις κότες είναι **συνεπικρατή** ποια από τις δυο έχει δίκιο;

Μελετάμε ένα χαρακτήρα το χρώμα στις κότες .

Ο τύπος κληρονομικότητας είναι γνωστός , τα αλληλόμορφα είναι **συνεπικρατή**

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις στις οποίες στα ετερόζυγα άτομα εκφράζονται και τα δύο αλληλόμορφα στο φαινότυπο.

Στην περίπτωση αυτή τα γονίδια ονομάζονται **συνεπικρατή**

Προσοχή δεν υπάρχει αλληλόμορφο για τον φαινότυπο που περιλαμβάνει τους άλλους 2 !!!

A1 το συνεπικρατές αλληλόμορφο για μαύρο χρώμα , οπότε μια μαύρη κότα θα έχει γονότυπο A1A1.

A2 το συνεπικρατές αλληλόμορφο για λευκό χρώμα , οπότε μια λευκή κότα θα έχει γονότυπο A2A2.

Μια κότα με γονότυπο A1A2 θα είναι ασπρόμαυρη .

Υπόθεση Κατίνας

P Μαύρος πετ.(χ) Ασπρη κότα

Ο μαύρος πετεινός θα έχει γονότυπο A1A1 και θα κατασκευάζει γαμέτες με το αλληλόμορφο A1.

Η άσπρη κότα θα έχει γονότυπο A2A2 και θα κατασκευάζει γαμέτες με το αλληλόμορφο A2.

Οι απόγονοι προκύπτουν από τον τυχαίο συνδυασμό των γαμετών και θα έχουν γονότυπο A1A2 και τα κλωσσόπουλα θα είναι ασπρόμαυρα . Συνεπώς η υπόθεση της Κατίνας δεν ισχύει και η Σμαρώ έχει δίκιο.

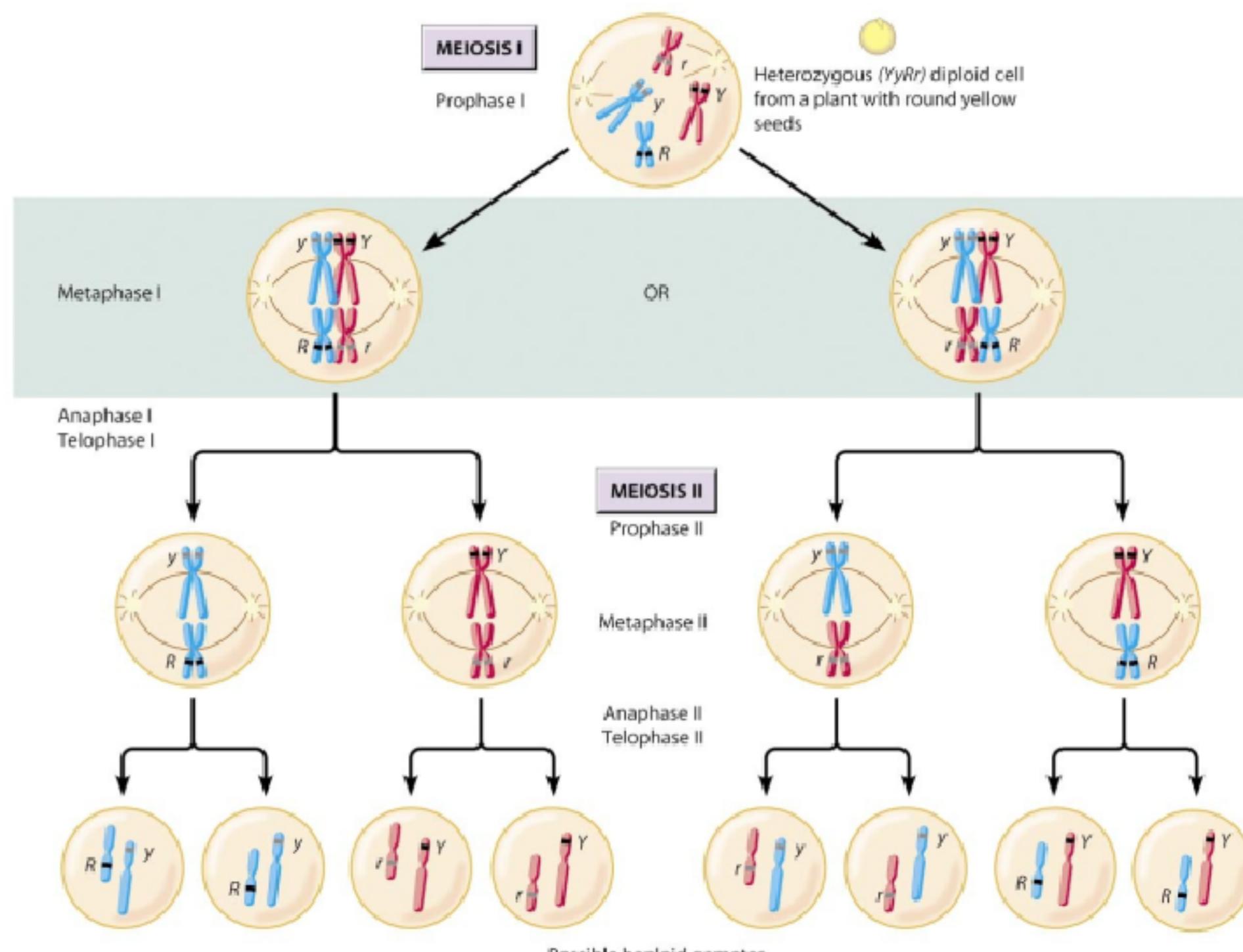
F1 Μαύρα κλωσσόπουλα

Παρατήρηση

Σε κάθε φαινότυπο αντιστοιχεί ένας και μοναδικός γονότυπος οπότε δεν χρειάζεται διασταύρωση ελέγχου , δεν υπάρχει άτομο άγνωστου γονότυπου!!

Ο δεύτερος νόμος του Mendel περιγράφει τον τρόπο κληρονόμησης δύο γονιδίων

Νόμος της ανεξάρτητης μεταβίβασης των γονιδίων

Τα ανεξάρτητα γονίδια ελέγχουν 2 χαρακτήρες και βρίσκονται σε διαφορετικά ζεύγη χρωμοσωμάτων.

Η ανεξάρτητη μεταβίβαση των γονιδίων που βρίσκονται σε διαφορετικά χρωμοσώματα προκύπτει από την τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων κατά τη μετάφαση της μείωσης I.

Παρατήρηση

Ο δεύτερος νόμος δεν ισχύει για τα γονίδια που βρίσκονται σε διαφορετική γενετική θέση ενός ζεύγους ομολόγων χρωμοσωμάτων

Με τους γαμέτες οι οργανισμοί μεταβιβάζουν γενετικές πληροφορίες στους απογόνους. Κατασκευάζονται με την Μείωση.

Μετάφαση Μείωσης I τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων.

Στη Μείωση I διαχωρίζονται τα ομόλογα χρωμοσώματα

Στη Μείωση II διαχωρίζονται οι αδελφές χρωματίδες

Γαμέτες απλοειδή κύτταρα, περιέχουν την γενετική πληροφορία σε ένα αντίγραφο

Ένα χρωμόσωμα από κάθε ζεύγος ομολόγων χρωμοσωμάτων

Ένα αλληλόμορφο από κάθε ζεύγος αλληλόμορφων γονιδίων

Γονότυπος

ΑΑ ΓΓ
ααγγ
ΑΑγγ
ααΓΓ
ΑΑΓγ
ΑαΓΓ
ααΓγ
Ααγγ
ΑαΓγ

Γαμέτες

ΑΓ
αγ
Αγ
αΓ
ΑΓ , αγ , Αγ , αΓ

Μπιζέλια με κίτρινους και κανονικούς καρπούς διασταυρώθηκαν με μπιζέλια που είχαν πράσινους και περισφιγμένους καρπούς.

Οι απόγονοι διασταυρώθηκαν μεταξύ τους και στην F_2 γενιά καταμετρήθηκαν

91 φυτά με πράσινους και κανονικούς καρπούς.

32 φυτά με πράσινους και περισφιγμένους καρπούς.

31 φυτά με κίτρινους και κανονικούς καρπούς.

12 φυτά με κίτρινους και περισφιγμένους καρπούς.

Βρείτε τους γονότυπους των ατόμων κάθε γενιάς.

Διασταυρώσεις

P κίτρινους-κανονικούς (χ) πράσινους-περισφιγμένους καρπούς

F1
.....(χ).....

F2 91 φυτά με πράσινους-κανονικούς καρπούς
32 φυτά με πράσινους - περισφιγμένους καρπούς
31 φυτά με κίτρινους - κανονικούς καρπούς
12 φυτά με κίτρινους-περισφιγμένους

Μελετάμε 2 χαρακτήρες ,το χρώμα του καρπού και το σχήμα του καρπού στο μοσχομπίζελο.

Ο τύπος κληρονομικότητας είναι γνωστός.

Το αλληλόμορφο για πράσινους καρπούς (A) επικρατεί του αλληλόμορφου για κίτρινους(a).

Ένα φυτό με πράσινους καρπούς μπορεί να έχει γονότυπο AA ή Aa ενώ ένα φυτό με κίτρινους θα έχει γονότυπο aa.

Το αλληλόμορφο για κανονικούς καρπούς (Γ) επικρατεί του αλληλόμορφου για περισφιγμένους(γ).

Ένα φυτό με κανονικούς καρπούς μπορεί να έχει γονότυπο GG ή Gg ενώ ένα φυτό με περισφυγμένους θα έχει γονότυπο gg.

Η φαινοτυπική αναλογία 9:3:3:1 της F2 προκύπτει από την διασταύρωση ετερόζυγων και για τα 2 γονίδια.

AaGg , συνεπώς τα φυτά της F1 διαθέτουν πράσινους - κανονικούς καρπούς.

Τα φυτά της P γενιάς με κίτρινους - κανονικούς καρπούς θα έχουν γονότυπο aaGG και στους γαμέτες που κατασκευάζει θα υπάρχουν τα γονίδια (aG).

Τα φυτά της P γενιάς με πράσινους - περισφιγμένους καρπούς θα έχουν γονότυπο AAGg και στους γαμέτες που κατασκευάζει θα υπάρχουν τα γονίδια (Ag).

Όλα τα άτομα της F1 θα έχουν γονότυπο AaGg με πράσινους - κανονικούς καρπούς.

Η ανεξάρτητη μεταβίβαση των γονιδίων που βρίσκονται σε διαφορετικά χρωμοσώματα προκύπτει από την τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων κατά τη μετάφαση της μείωσης I.

Ένα άτομο με γονότυπο AaGg, μπορεί να δημιουργήσει τέσσερις τύπους γαμετών, τους AG, ag, Ag, και aG.

Ο συνδυασμός των αλληλομόρφων εξαρτάται από ποια χρωμοσώματα βρίσκονται στον ίδιο γαμέτη που είναι τυχαίο γεγονός.

Οι απόγονοι προκύπτουν από το τυχαίο συνδυασμό των γαμετών όπως φαίνεται στο τετράγωνο Punnett.

Κατασκευάζουμε το τετράγωνο

9/16 πράσινους - κανονικούς με πιθανούς γονότυπους 4/9 AaGg - 2/9 AAAG - 2/9 AaGG - 1/9 AAGG

3/16 πράσινους - περισφιγμένους με πιθανούς γονότυπους 2/3 AAGg - 1/3 AAAG

3/16 κίτρινους - κανονικούς με πιθανούς γονότυπους 2/3 aaGg - 1/3 aaGG

1/16 κίτρινους- περισφιγμένους με γονότυπο aaGG

Παρατήρηση

Τα 3 πρώτα έχουν άγνωστο γονότυπο αφού στο φαινότυπό τους αντιστοιχούν διαφορετικοί γονότυποι.

Σε ένας είδος εντόμου το χρώμα του τριχώματος και η μορφή του τριχώματος ελέγχονται από δύο ζεύγη ανεξάρτητων γονιδίων .

Το επικρατές γονίδιο (A) φέρει τη γενετική πληροφορία για μαύρο τρίχωμα ενώ το υπολειπόμενο (a) για λευκό χρώμα.

Το επικρατές γονίδιο (Γ) φέρει τη γενετική πληροφορία για σγουρό τρίχωμα ενώ το υπολειπόμενο (γ) για λείο τρίχωμα.

Η διασταύρωση δύο εντόμων έδωσε τους παρακάτω απόγονους

31 με μαύρο και σγουρό τρίχωμα.

32 με λευκό και σγουρό τρίχωμα.

10 με λευκό και λείο τρίχωμα .

11 με μαύρο και λείο τρίχωμα.

Μελετάμε 2 χαρακτήρες ,το χρώμα του τριχώματος και τη μορφή του τριχώματος σε ένα είδος εντόμου .

Ο τύπος κληρονομικότητας είναι γνωστός.

Το αλληλόμορφο για μαύρο τρίχωμα (A) επικρατεί του αλληλόμορφου για λευκό (a)

Ένα έντομο με μαύρο τρίχωμα μπορεί να έχει γονότυπο AA ή Aa ενώ ένα έντομο με λευκό θα έχει γονότυπο aa.

Το αλληλόμορφο για σγουρό τρίχωμα (Γ) επικρατεί του αλληλόμορφου για λείο (γ)

Ένα έντομο με σγουρό τρίχωμα μπορεί να έχει γονότυπο GG ή Gg ενώ ένα έντομο με λείο θα έχει γονότυπο gg.

Αφού οι 2 χαρακτήρες ελέγχονται από 2 ζεύγη ανεξάρτητων γονιδίων , η μεταβίβαση του ενός δεν επηρεάζει την μεταβίβαση του άλλου , συνεπώς μπορούμε να μελετήσουμε τον κάθε χαρακτήρα ξεχωριστά.

Ποιοι είναι οι γονότυποι των γονέων :

Χρώμα τριχώματος
P(x).....

F1 μαύρα 31+11=42
λευκά 32+10=42
φ.α 1:1

Μορφή τριχώματος
P(x).....

F1 σγουρό 31+32 =63
λείο 10+11 = 22
φ.α 3:1

Όσο αφορά το χρώμα του τριχώματος η φαινοτυπική αναλογία 1:1 προκύπτει από την διασταύρωση Aa (χ) αα

Όσο αφορά τη μορφή του τριχώματος η φαινοτυπική αναλογία 3:1 προκύπτει από την διασταύρωση Γγ (χ) Γγ

Συνεπώς στη P γενιά τα έντομα είχαν γονότυπο AaGg (μαύρο-σγουρό τρ.) και ααGg (λευκό- σγουρό τρ.)

Η ανεξάρτητη μεταβίβαση των γονιδίων που βρίσκονται σε διαφορετικά χρωμοσώματα προκύπτει από την τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων κατά τη μετάφαση της μείωσης I.

Ένα άτομο με γονότυπο AaGg, μπορεί να δημιουργήσει τέσσερις τύπους γαμετών, τους AG, αg, Aγ, και αΓ.

Ένα άτομο με γονότυπο ααGg, μπορεί να δημιουργήσει δύο τύπους γαμετών, τους , αg, και αΓ.

Ο συνδυασμός των αλληλομόρφων εξαρτάται από ποια χρωμοσώματα βρίσκονται στον ίδιο γαμέτη που είναι τυχαίο γεγονός.

Οι απόγονοι προκύπτουν από το τυχαίο συνδυασμό των γαμετών όπως φαίνεται στο τετράγωνο Punnett
Κατασκευάζουμε το τετράγωνο

Στην F1 προκύπτει φαινοτυπική αναλογία 3:3:1:1 που συμβαδίζει με τα δεδομένα

. Διασταυρώσαμε φυτά ψηλά με κόκκινα άνθη με φυτά κοντά με άσπρα άνθη .

Στη πρώτη θυγατρική γενιά όλα τα φυτά ήταν ψηλά με ροζ άνθη .

- Βρείτε το τύπο κληρονομικότητας για το ύψος και το χρώμα του άνθους.
- Βρείτε τις φαινοτυπικές αναλογίες των απογόνων που θα προκύψουν από την διασταύρωση δυο φυτών της F_1 γενιάς.

Υψος

P ψηλά (χ) κοντά

Χρώμα άνθους

P κόκκινα (χ) άσπρα

F_1 ψηλά

F_1 ρόζ

P ψηλά-κόκκινα άνθη (χ) κοντά -άσπρα άνθη

F_1 ψηλά- ρόζ άνθη

F_2

?

Μελετάμε 2 χαρακτήρες ,το ύψος και το χρώμα του άνθους σε φυτά.

Ο τύπος κληρονομικότητας είναι άγνωστος και θα τον ανακαλύψουμε από τα αποτελέσματα των διασταυρώσεων.

Θα μελετήσουμε τον κάθε χαρακτήρα ξεχωριστά.

Για το ύψος (Επικρατής-Υπολειπόμενη κληρονομικότητα)

Το αλληλόμορφο για ψηλά φυτά (A) επικρατεί του αλληλόμορφου για κοντά(a).

Ένα φυτό μπορεί να έχει γονότυπο AA ή Aa ενώ ένα κοντό φυτό θα έχει γονότυπο aa.

Για το χρώμα του άνθους (Ατελώς Επικρατή κληρονομικότητα)

Το ατελώς επικρατές αλληλόμορφο (Γ_1) φέρει την πληροφορία για κόκκινα άνθη , οπότε ένα φυτό με κόκκινα άνθη θα έχει γονότυπο $\Gamma_1\Gamma_1$.

Το ατελώς επικρατές αλληλόμορφο (Γ_2) φέρει την πληροφορία για άσπρα άνθη , οπότε ένα φυτό με άσπρα άνθη θα έχει γονότυπο $\Gamma_2\Gamma_2$.

Ένα φυτό με ρόζ άνθη θα έχει γονότυπο $\Gamma_1\Gamma_2$

Στη P γενιά τα ψηλά φυτά με κόκκινα άνθη έχουν γονότυπο AA $\Gamma_1\Gamma_1$ και οι γαμέτες που κατασκευάζουν περιέχουν τα γονίδια Γ_1 .

Τα φυτά με κοντά και άσπρα άνθη έχουν γονότυπο aa $\Gamma_2\Gamma_2$ και οι γαμέτες που κατασκευάζουν περιέχουν τα γονίδια a Γ_2

Όλα τα φυτά της F1 θα έχουν γονότυπο Aa $\Gamma_1\Gamma_2$ και θα είναι ψηλά με ρόζ άνθη.

Η ανεξάρτητη μεταβίβαση των γονιδίων που βρίσκονται σε διαφορετικά χρωμοσώματα προκύπτει από την τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων κατά τη μετάφαση της μείωσης I.

Ένα άτομο με γονότυπο Aa $\Gamma_1\Gamma_2$, μπορεί να δημιουργήσει τέσσερις τύπους γαμετών, τους Γ_1 , a Γ_2 , A Γ_2 , και a Γ_1 .

Ο συνδυασμός των αλληλομόρφων εξαρτάται από ποια χρωμοσώματα βρίσκονται στον ίδιο γαμέτη που είναι τυχαίο γεγονός.

Οι απόγονοι προκύπτουν από το τυχαίο συνδυασμό των γαμετών όπως φαίνεται στο τετράγωνο Punnett

Κατασκευάζουμε το τετράγωνο

Στην F2 προκύπτει φαινοτυπική αναλογία 3:6:3:1:2:1

3/16 ψηλά με κόκκινα άνθη , 6/16 ψηλά με ρόζ άνθη , 3/16 ψηλά με άσπρα άνθη

1/16 κοντά με κόκκινα άνθη , 2/16 κοντά με ρόζ άνθη , 1/16 κοντά με κόκκινα άνθη

Στον άνθρωπο το καστανό χρώμα των ματιών (A) επικρατεί στο γαλανό χρώμα και το μαύρο χρώμα των μαλλιών (Γ) επικρατή του κόκκινου.

Άντρας με καστανά μάτια και κόκκινα μαλλιά παντρεύτηκε γυναίκα με μαύρα μαλλιά και γαλανά μάτια και απέκτησαν δύο παιδιά.

Το ένα με καστανά μάτια και κόκκινα μαλλιά και το άλλο με μαύρα μαλλιά και γαλανά μάτια .

Τα γονίδια που ελέγχουν τα δυο χαρακτηριστικά είναι ανεξάρτητα.

Βρείτε τους γονότυπους των γονέων.

Μελετάμε 2 χαρακτήρες ,το χρώμα των ματιών και το χρώμα των μαλλιών στον άνθρωπο .
Ο τύπος κληρονομικότητας είναι γνωστός.

Το αλληλόμορφο για καστανό χρώμα (A) επικρατεί του αλληλόμορφου για γαλανό (a)

Ένας άνθρωπος με καστανά χρώμα ματιών μπορεί να έχει γονότυπο AA ή Aa ενώ ένας άνθρωπος με γαλανά μάτια θα έχει γονότυπο aa.

Το αλληλόμορφο για μαύρα μαλλιά (Γ) επικρατεί του αλληλόμορφου για κόκκινα (γ)

Ένας άνθρωπος με μαύρα μαλλιά μπορεί να έχει γονότυπο GG ή Gg ενώ ένας άνθρωπος με κόκκινα θα έχει γονότυπο gg.

Άντρας

Καστανά μάτια-κόκκινα μαλλιά

παιδί I

Καστανά μάτια-κόκκινα μαλλιά

Γυναίκα

Γαλανά μάτια -μαύρα μαλλιά

παιδί II

Γαλανά μάτια -μαύρα μαλλιά

Το πρώτο παιδί που έχει κόκκινα μαλλιά έχει γονότυπο gg , έχοντας κληρονομήσει ένα υπολειπόμενο γονίδιο από κάθε γονέα .

Ο μπαμπάς θα έχει γονότυπο gg και η μαμά Gg.

Το δεύτερο παιδί με γαλανά μάτια έχει γονότυπο aa , έχοντας κληρονομήσει ένα υπολειπόμενο γονίδιο από κάθε γονέα .

Ο μπαμπάς θα έχει γονότυπο Aa και η μαμά aa.

Γονότυπος μπαμπά Aagg , Γονότυπος μαμάς aaGg.

Η ανεξάρτητη μεταβίβαση των γονιδίων που βρίσκονται σε διαφορετικά χρωμοσώματα προκύπτει από την τυχαία διάταξη των ζευγών χρωμοσωμάτων κατά τη μετάφαση της μείωσης I.

Ένα άτομο με γονότυπο Aagg, μπορεί να δημιουργήσει δυο τύπους γαμετών, τους Aγ, και aγ.

Ένα άτομο με γονότυπο aaGg, μπορεί να δημιουργήσει δύο τύπους γαμετών, τους , aγ, και aΓ.

Ο συνδυασμός των αλληλομόρφων εξαρτάται από ποια χρωμοσώματα βρίσκονται στον ίδιο γαμέτη που είναι τυχαίο γεγονός.

Οι απόγονοι προκύπτουν από το τυχαίο συνδυασμό των γαμετών όπως φαίνεται στο τετράγωνο Punnett

Κατασκευάζουμε το τετράγωνο

Κάθε κύηση είναι ανεξάρτητο γεγονός που δεν εξαρτάται από τα αποτελέσματα των προηγούμενων κυήσεων.

Γονότυπος πρώτου παιδιού Aagg , Γονότυπος δεύτερου παιδιού aaGg

